

SNEG JE OHROMIL VES SEVEROVZHODNI DEL ZDA

Snežna vihra, ki je divjala v četrtek in petek preko srednjega in severovzhodnega dela dežele, je to ob svoji poti skoraj čisto ohromela.

CLEVELAND, O. — Snežna vihra je dosegla mesto v četrtek zvečer okoli 11., pa divjala preko njega ves petek in se umirila šele v soboto. Na letališču Hopkins je padlo v tem času 9 palcev svežega snega na nekako 10 palcev starega. Več snega je dobil predel jugovzhodno in južno od Clevelanda. Državni guverner Rhodes je proglasil 27 okrajev za področje nesreče, med njimi tudi Cuyahoga. Ti imajo pravico do državne podpore pri čiščenju snega.

Se hujše kot v Ohio je bilo v W. Virginiji, Pennsylvaniji in New Yorku. Kot letališče Hopkins v našem mestu so bila zaprta letališča New Yorka in drugih mest vse od Charlestone, W. Va., ki je doživel tokrat svoj največji sneg, kar jih pomni, pa tja do New Yorka in Bostona ter dalje na sever.

V državni New York je guv. Hugh Carey poslal Narodno gardo na pomoč mestu New Yorku in drugim predelom v državi, kjer je bila stiska najhujša. V New Yorku in okolici je bilo najmanj 11 oseb mrtvih v zvezi s snežno viharo. Zaradi nje, ki je začelo ohromila promet, je bila borza odprta z dveurno zamudo in zaprta predhodno.

V Clevelandu so vse javne urade zaprli med 1. in 2. popoldne, da bi mogli ljudje še ob dnevu priti domov. Zaprli so tudi šole in veliko trgovin. Zvečer so bile skoraj vse prireditve odpovedane.

Cleveland je bil doslej letošnjo zimo deležen že blizu petine več snega, kot ga dobi običajno celo zimo. Dosti slabše so odrezali predeli Ohia južno in jugovzhodno od Clevelanda.

Duhovnika v Sloveniji pozvana pred sodnika, ker knjiga ni 'verska'!

CLEVELAND, O. — NC poroča iz Ljubljane, da sta bila tam jezuitska duhovnika p. Alojzij Strubelj in p. Lojze Bratina od fare sv. Roka pozvana pred sodnika, ker sta izdala knjigo "Skušnja o absolutnem v slovenskem slovstvu", ki da jo ni mogoče uvrstiti v "versko slovstvo".

Duhovnika, pisca in izdajatelja navedene knjige, utegneta biti kaznovana z do \$55.000 globe, ker bi naj kršila zakon o verskem tisku.

Japonski presežek v zunanji trgovini 9.75 bilijonov

TOKIO, Jap. — V letu 1977 je imela Japonska v zunanji trgovini 9.75 bilijonov dolarjev prebitka, kar je nov rekord, skoraj dvakrat tolik, kot je bil dosežen leta 1972 s 5.12 bilijoni.

V trgovini z ZDA je imela Japonska lani 8.1 bilijona prebitka. V pretekli teden doseženem sporazumu z ZDA je obljubila tega letos zmanjšati na 6 bilijonov in ga popolnoma odstraniti v teku naslednjih treh let.

Novi grobovi

Charles G. Hovevar prepeljal v Pennsylvanijo, kjer Nenadno je umrl 82 let stari bo pogreb na pokopališču West-Charles G. Hovevar z Maple Heights, rojen v Sloveniji, poslan skozi 30 let pred svojo upokojitvijo kot nadzornik pri U.S. Steel Cuyahoga Works, mož Mary, preje Novak, oče Charlesa, Franka, Raymonda, brat Johna, 10-krat stari in 1-krat prastari oče. Pokojni je bil ustanovni član družbe Sloven-ki narodni dom na Maple Hts., član Društva Najsv. Imena pri fari sv. Lovrenca, KSKJ, ADZ in Kluba slovenskih upokojen-cev. Pogreb je bil v soboto, 21. januarja 1978, iz Perko pogreb-nega zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob 11., nato na Kalvarijo.

Michael Kocet

V soboto je po nekaj tednih bolezni umrl v St. Vincent Charity bolnišnici 40 let stari Michael Kocet, sin Geze in Mary (roj. Goynik) Kocet, oče Michaela in Michell, brat Franka, Dorothy Yeckley in Julie Szumeky, zaposlen pri policiji Clevelanda v oddelku za preiskavo nesreč. Pokojnik je bil član ADZ št. 55 in Sv. Pavla št. 10 HKZ. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v sredo zjutraj ob 8.30, v cerkev sv. Pavla na E. 40. St. ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaški oder bo položen nocoj ob sedmih.

Joseph J. Hren

Preteklo soboto je umrl med odmetavanjem snega 65 let stari Joseph J. Hren, mož Rose, roj. Verbic, oče pok. Geralda in Karen, brat Christine Strah, Mary Birkenhauer, Anthonyja, Rudolpha, Franka, Josephine Miklaci, Albine Bednar in Agnes Polshak. Bil je zaposlen kot uradnik pri Ohio Travelling Bag Co. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v sredo ob 9., v cerkev sv. Vida ob 10., nato na Kalvarijo. Na mrtvaški oder bo položen nocoj ob sedmih.

Michael Gassar

Tekom obiska pri hčerah ne nazadnje zaradi vietnamske vojne, saj se je takrat veliko fantov vpisovalo na uni- delo kap 92 let starega Michaela Gassar, upokojenega rudarja iz Vintodale, Penna. Po dveh tednih je umrl v Euclid General bolnišnici. Njegovo truplo bodo

prepeljali v Pennsylvanijo, kjer bo pogreb na pokopališču Westmont v Johnstownu, Pa. Pokojnik je bil vdovec po leta 1969 umrli ženi Frances, roj. Thayer. Poleg omenjenih hčerk je zapustil še sinova Williama in Eugena ter hčer Matildo Zachechara, Franka, Raymonda, krajsek (Vintondale, Pa.), bil 14-krat stari in 7-krat prastari oče. Rodil se je v Zgornji Sorici na Gorenjskem, od koder je prišel v ZDA leta 1920. Bil je član SNPJ. Pogreb bo iz Ondriezek Funeral Home v Nanty Glo, Pa. (Za vsa pojasnila kli- čite Zele pogreb. zavod, 481-3118).

V WASHINGTONU, D.C.,

UMRLA

Edi Lapornik

Pretekli petek 20. januarja, je nenadno zadet od srčne kapi umrl 59 let stari inž. Edi Lapornik, doma v Ljubljani, kjer je diplomiral iz montanistike. Pogreb bo danes v Washingtonu, D.C.

Matilda Podboršek

Pred enim tednom je bil v Washingtonu, D.C., pogreb rojakinje Matilde Podboršek, ki je umrla po dolgi mučni bolezni v starosti 84 let.

Fantje manj vneti za študij na visokih šolah

WASHINGTON, D.C. — Univerzitetni študij med ameriško- moško mladino po najnovejših statističnih podatkih si več tako priljubljen, je sporočilo zvezno tajništvo.

V letih 1970-1977 se je število študentov, ki so končali vsaj en jezik, zmanjšalo v skupini 18 in 19-letnih od 13.6 na 10.9 odstotka, v skupini 20 in 21-letnih pa od 46.8 na 38.5 odstotka. Pri dekletih je razmerje drugačno: v prvi starostni skupini se je število povečalo od 12.9 na 13.2 odstotka, v drugi pa od 35.8 na 38.4 odstotka.

Zakaj je bilo v prejšnjem obdobju med fanti več pridnih študentov? Poznavalci sodijo, da ne nazadnje zaradi vietnamske vojne, saj se je takrat veliko fantov vpisovalo na uni- verzitete, da bi se izognili vojaški obveznosti, po vojni pa je vse polno bivših vojakov dobilo vladne štipendije za študij — zdaj teh štipendij ni več.

CARTERJEVE PREDNOSTI V NARODNEM GOSPODARSTVU

Predsednik ZDA bo posvetil prvo pozornost v tekočem letu na gospodarskem področju boju proti inflaciji, ki bi naj potekal vzporedno z naporom za zmanjšanje števila brezposelnih. Predsednik se zavzema za pravočasno omejitve rasti cen in plač na povprečje zadnjih dveh let.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik Jimmy Carter je svoje poglede na narodno gospodarstvo obrazložil v poročilu o stanju Unije pretekli četrtek zvečer, te je podal v podrobnejši in stvarnejši obliki v poslanicah Kongresu z zveznim proračunom za prihodnje leto in s predlogom davčnih dopolnil, ki predvidevajo 25 bilijonov dolarjev znižanja pri zveznih dohodninskih davkih.

Carter se zavzema za izboljšanje "zdravja in poštenosti" narodnega gospodarstva. Sistem prostovoljnega omejevanja rasti cen in plač naj bi upošteval koristi in potrebe potrošnika in naroda kot celote. Cene in plače naj bi se držale v okviru povprečne rasti v zadnjih dveh letih.

Predsednik je povedal, da novi zvezni proračun stvarno ne bo večji od sedanjega kot 2%, če vpoštevamo inflacijo. Znižanje davka predvideva kasneje v letošnjem letu in morda nato še eno, če se bo pokazalo potrebno za ohranitev rasti gospodarstva. Predloženo znižanje zveznega dohodninskega davka naj bi družini s 4 člani in letnim dohodkom \$15.000 prihranilo na davku \$258.

Ko je poudaril potrebo po povečanem naporu v boju z inflacijo in brezposelnostjo, je predsednik Carter odložil uravnovešanje zveznega proračuna na čas, ko bo narodno gospodarstvo to dovoljevalo. V tem pogledu, se zdi, je predsednik pritegnil stališča načelnika svojega gospodarstva Charlesa L. Schultze.

Pivотно so računali, naj bi narodno gospodarstvo v letu 1978 porostlo za nekaj nad 5%, sedaj se sprijaznili z rastjo 4.5% do 5%. Lani so predvidevali gospodarsko rast 5.1%, pa sedaj prišli do zaključka, da so ta cilj za nekaj malega zgrešili. Gospo-

darstvo je lani porostlo namreč le za 4.9%.

Inflacija je lani dosegla 6.8% in je bila za 2% večja kot v letu 1976, to je v zadnjem letu republikanske vlade. Predsednik Carter ne vidi možnosti za kako večjo omejitev inflacije v letu 1978, največ kar upajo doseči, je znižanje pod sedanjostvarno ravni 6% za pol odstotka letos in prav za toliko prihodnje leto. Ob koncu leta 1979 naj bi torej bila na 5%.

Brezposelnost je v preteklem mesecu bila na ravni 6.4%, ko se je preje skoraj pol leta trdo držala okoli 7%. Za konec letošnjega leta upajo vladni strokovnjaki, da bo nekje okoli 5.8%.

ZDA in zavezniki se posvečevali o bojih na "Afriškem rogu"

WASHINGTON, D.C. — ZDA in njihove štiri glavne zaveznice v Evropi so se preteklo soboto srestle tu na razgovor o "Afriškem rogu", kjer se Somalija in Etiopija vojskujeta za pokrajino Ogaden, ki je bila dolgo del Etiopije, pa jo smatra Somalija za del somalijskega narodnega ozemlja. Somalija je preteklo poletje večji del Ogadene zasedla, pa sedaj pričakuje proti-ofenzive Etiopcev s podporo Sovjetije, Kube in Južnega Jemena.

Somalija je v tej stiski zaprosila za vojaško pomoč ZDA in njene zaveznice v Evropi, ki so zainteresirane v vzhodni Afriki in na Srednjem vzhodu. ZDA so vojaško pomoč odklonile in skušajo bojevanje omejiti, predno bi se to moglo nevarno razširiti.

ZDA je zastopal pri razgovorih R. A. Moose, pomožni državni tajnik za Afriko, Zvezno republiko Nemčijo, Veliko Britanijo, Francijo in Italijo pa visoki uradniki zunanjih ministrstev ali poslaniki v ZDA.

Sovjeti poslali svežo oskrbo kozmonavtom v vesoljskem laboratoriju

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska zveza je poslala pretekli petek v vesolje svežo oskrbo kozmonavtom v vesoljskem laboratoriju Saljut 6. Oskrbo je v vesolje poneslo vesoljsko vozilo "Progres 1", enako vesoljskim vozilom Sojuz, le da je tokrat nosilo namesto kozmonavtov oskrbo.

"Progres 1" se je avtomatično povezal s Sojuzom 27, ki je povezan s Saljutom 6. Nova oskrba bo kozmonavtom Romanenku in Grečku omogočila podaljšanje bivanja in dela v vesolju. Tja sta poletela pred 43 dnevi.

Vremenski prerok

Delno oblačno z najvišjo temperaturo okoli 28 F (-2 C). Jutri toplejšje z možnostjo naleganja snega.

Iz Clevelanda in okolice

Asesment

Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo pobirala v sredo, 25. januarja, asesment v dvorani pod cerkvijo sv. Vida od 5.30 do 7. zvečer.

V bolnišnici

Louis Kastelic, dolgoletni naročnik Ameriške Domovine z Maple Heights, ki je z ženo Antonijo odšel v Florido, da bi tam ostala preko zimskih mesecev, je zboleel in je v Manatee Memorial bolnišnici v Bradetan, Fla. Želimu mu skorajšnjega okrevanja!

Prijave nedržavljanov

Pravosodno tajništvo ZDA poziva vse nedržavljanke, da se tekom meseca januarja prijavijo na posebnih obrazcih, kateri se dobe na vseh poštah in v vseh vselitvenih uradih. Storite to do 31. januarja t.l., da ne boste imeli nepotrebnih stitnosti. Starši ali zakoniti varuhi otrok izpod 14 let, so dolžni te prijaviti.

Trideseti dan

V četrtek, 28. januarja, ob 7. zvečer bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za rajnega č. g. Franca Blatnika. Na razpolago bodo spominske podobice.

Glavna vodovodna

cev počila na E.

30 St. in Payne

V soboto zvečer je počila glavna vodovodna cev pod E. 30. St. in Payne Avenue. Voda je naglo zalila večje področje in so morali ustaviti promet vse do St. Clair Avenue in E. 55 St. Po naporu delu so tok vode v nedeljo ustavili, toda del E. 30 St. in Payne Avenue je še vedno zaprt. Po oceni župana D. Kucinicha bo popravilo stalo okoli 3 milijone dolarjev.

Zadnje vesti

JERUZALEM, Izr. — Izraelska vlada je sklenila začasno obnovo vojaških razgovorov, ki so bili predvideni za pretekli četrtek, pa nato odloženi na soboto. Predsednik vlade Begin je izjavil, da so se odnosi z Egiptom poslabšali po hudih napadih na izraelsko državo in vlado. Vlada Izraela bo v "bližnji bodočnosti" znova razpravljala o odhodu izraelskega zastopstva na razgovore v Kairu, pravi vladna izjava.

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik C. R. Vance je včeraj po svoji vrnitvi v ZDA izrazil upanje, da se bodo razgovori med Izraelom in Egiptom začeli znova v enem tednu do deset dni.

RIM, It. — Komunistična partija je priredila včeraj vrsto zborovanj v podporo svoji zahtevi po neposredni udeležbi v novi italijanski vladi, ki jo po pooblastilu predsednika republike G. Leonija znova sestavlja Giulio Andreotti. Danes je začel posvetovanja z vodniki političnih strank.

WASHINGTON, D.C. — Vlada Etiopije je odklonila poziv ZDA in štirih vodilnih njihovih zaveznic v Evropi za končanje vojskovanja s Somalijo. Sličen poziv so ZDA in njihove zaveznice po sklepu sestanika v Washingtonu, D.C., poslale tudi Somaliji.

KOPRSKA ŠKOFIJA JE ZNOVA ZAŽIVELA

I. Ob prekrasnem vremenu in na obletnico pogreba zadnjega koprškega škofa Bonifacija Da Ponte, ki je umrl leta 1809, je v nedeljo, 8. januarja letos, koprška škofija postala samostojna škofija in dr. Janez Jenko njen prvi škof.

Slovesnost, ki je trajala 2 uri in se je izvršila v natrpno polni koprski stolnici, in s koncelebracijo v slovenskem jeziku je vodil apostolski pronuncij v Beogradu nadškof M. Cecchini. Ob njem so bili: dr. J. Pogačnik, ljubljanski metropolit in nadškof, s svojim pomožnim škofom dr. S. Leničem, reški nadškof J. Pavlišić, ki je zastopal zagrebškega nadškofa in predsednika Jugoslovanske škofovske konference F. Kuharića, beograjski nadškof G. Bukatko, mariborski škof dr. M. Držičnik (ki se je opiral na dve palici) s svojim pomožnim škofom dr. V. Grmičem, dr. D. Nežić, porško-puljski škof, kateremu je po razmejitvi pripadel največji del tržaške škofije, in dr. Janez Jenko s številnimi duhovniki iz vseh krajev obširne koprške škofije.

Med njimi so bili gostje iz slovenskih škofij, predstavniki teološke fakultete v Ljubljani, tajnik JŠK msgr. V. Milovan, gostje iz Trsta, Gorice, Beograda, Dunaja, Rima (msgr. S. Bavaž na prišel, ker so mu pri odhodu iz Rima pokradli osebne dokumente) in drugi. Zelo občutena je bila odsotnost italijanskih škofov iz Vidma, Gorice in Trsta, ki so se pa opravičili, ker so bili zadržani. Prisoten je bil italijanski generalni konzul v Kopru L. Labruzzo.

Ko je spreved škofov in duhovnikov iz škofovega doma prišel v stolnico k oltarju, je škofijski kancler msgr. V.

Kobal prebral papeževi listini o ustanovitvi in razglasitvi nove škofije, njenih priloženih delih ter o pravnih posledicah samostojnosti koprške škofije in o imenovanju dr. Janeza Jenka za rezidenčnega koprškega škofa. Temu je sledilo ustoličenje novega škofa, ki sta ga opravila pronuncij in ljubljanski nadškof. Novega škofa so takoj pozdravili: koprski prošt msgr. Leopold Jurca, ki je vidno ginjen izrazil veselje ob tem dogodku (kdo bi bil bolj vesel kot on?) in voščila novemu škofu ter dva laika (slov. in ital.).

Slovesnost je spremljala močno petje pevskega stolnega zbora, ki je izvedel v glavnem kompozicije Stefana Kovača, ki je bil več let vodja in dirigent stolnega zbora.

Mašna daritev sama ni ime- la kakšnih posebnosti. Berila, evangelij in prošnje vernikov

smo slišali v obeh jezikih. Pri darovanju so verniki, deloma v narodnih nošah, prinesli škofu darove, ki naj bi bili nekak izraz raznoličnosti de- žele, čez katero se sedaj raz- teza škofija in sicer: kruh, vi- no, sol, ribe in sir.

Daljšo homilijo je imel nad- škof dr. Pogačnik, ki je orisal zgodovino koprške škofije in škofa in izrazil voščila celot- ne slovenske Cerkve.

Ob koncu maše se je škof dr. Jenko kratko zahvalil vsem za udeležbo in čestitke ter povedal nekaj spodbudnih besed, iz katerih je izzvenela zlasti želja, da bi se vsi med- sebojno podpirali in si poma- gali in tako podpirali tudi njegovo delo. V italijanščini se je zahvalil pronunciju in nagovoril italijanske vernike, naj ostanejo zvesti Cerkvi ter naj z besedo in življenjem kr- šćansko vzgajajo svoje otro- ke.

(Dalje)

NAROČNINA:	
Združene države:	\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:	\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto	
SUBSCRIPTION RATES:	
United States:	\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:	\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition \$10.00 for one year.	
SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO	
No. 12 Monday, Jan. 23, 1978	

Odnosi ZDA s Sovjetsko zvezo na preskušnji v zvezi z Afriko

I.
Ko je lani ob svojem nastopu predsednik ZDA Jimmy Carter začel poudarjati človekove pravice, so v Krenlju dobili vtis, da je to naperjeno proti Sovjetski zvezi in ostalim komunističnim državam, četudi je Carter ponovno izjavil, da velja njegovo prizadevanje za spoštovanje človekovih pravic za ves svet, ne nazadnje tudi za same ZDA.

Zavzemanje za človekove pravice in nato v marcu predlog za nov sporazum o omejitvi jedrskega strateškega orožja sta v precejšnji meri poslabšala odnose med ZDA in Sovjetsko zvezo. V naslednjih mesecih preteklega leta sta tako Washington kot Moskva prišla do zaključka, da ti odnosi ne smejo zamrzniti, da se ne smejo vrniti v dobo "mrzle vojne".

Pogajanja za nov dogovor o omejitvi jedrskega strateškega orožja so se premaknila z mrtve točke in je nekaj časa izgledalo, da utegnejo biti celo zaključena do 4. oktobra, ko je potekala veljavnost SALT I. To se sicer ni zgodilo, toda obe strani sta izjavili, da se bosta držala starega, poteklega dogovora, dokler ne bo dosežen nov.

Tudi na konferenci v Beogradu, kjer so pregledovali izvajanje pletli 1975 v Helsinkih na Finskem podpisanih listin, ni prišlo do ostrih sočenj med ZDA in ZSSR, obe strani sta nastopali umirjeno in se izogibali medsebojnemu napadom in spopadom.

Položaj na Srednjem vzhodu je zahteval sovjetsko-ameriško sodelovanje, če naj bi se zopet sestala konferenca v Ženevi, ki je začela o položaju na Srednjem vzhodu razpravljati decembra 1973, pa to svoje delo prekinila, ne da bi ga odtlej obnovila. ZDA in ZSSR so se sporazumele in skupno pozvale k obnovi dela te konference na začudenje domače in tuje javnosti, ki ni mogla razumeti, kako da je Washington "znova pritegnil Sovjetsko zvezo v reševanje sporov na Srednjem vzhodu, ko je bila iz tega skoraj že čisto izključena". Ameriško-sovjetsko sodelovanje na tem področju se je prenehalo, ker jim zdelo nepotrebno in celo škodljivo, ko so drugi videli v njem dobro znamenje za obnovljeno konferenco in za pogajanja o končanju spora med Arabci in Izraelci.

Obisk egiptskega predsednika Sadata v Jeruzalemu v preteklem novembru je ameriško-sovjetskemu sodelovanju na Srednjem vzhodu napravil nenaden konec, ko se je Moskva izjavila proti Sadatovemu načrtu iskanja pomiritve na Srednjem vzhodu, Washington pa ga je odločno podprl. Sovjetska zveza je okrepila svoje zveze z arabskimi državami, ki Sadatovemu naporu nasprotujejo, in jim obljubljajo novo podporo v orožju. Znova je poudarila svojo podporo tudi Palestinski osvobodilni organizaciji in jo potrdila v njenem odporu priznanja Izraela. ZDA so med tem odločno podprle predsednika Sadata in mu skušajo pridobiti podporo med svojimi prijatelji v arabskem svetu, zlasti v Savdski Arabiji in v Jordaniji.

Sovjetsko vztrajno nasprotovanje Sadatovemu naporu, ki ga enako odločno in vztrajno podpirajo ZDA, je povečalo trenja med obema vodilnima silama in začelo znova zategovati odnose med njima.

Znaki trenja in poslabšanja odnosov med Washingtonom in Moskvijo so se pokazali tudi drugod. Pogajanja o omejitvi oboroženih sil v Srednji Evropi, ki se vrše na Dunaju že več let, se ne premaknejo z mrtve točke, četudi bi naj bila po prvotnem načrtu uspešno zaključena istočasno s konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi avgusta 1975.

Sovjetska zveza in njene zaveznice v Varšavski zvezi stalno povečujejo in modernizirajo svoje sile, da se NATO, v katerem so države vobodne Evrope povezane z ZDA in Kanado v skupni obrambi, čuti ogroženega v taki meri, da se njegove članice morale tudi same začeti krepiti svoje obrambne sposobnosti.

Sovjetska zveza vneto podpira delovanje komunističnih partij v svobodni Evropi in dela s tem težave tamkajšnjim demokracičnim vladam, ki jih podpirajo ZDA. Komunističen pritisk je močan na Portugalskem, ki išče izhoda iz svojih gospodarskih težav in politično ustaljenost, ki bi ji naj pomagala ta smoter doseči. Še kočljivejši je položaj v Italiji, kjer je zahteva Komunistične partije po udeležbi v vladi, podprta od socialistov in republikancev, privedla pretekli teden do nove vladne krize. Komunistična partija je izredno delovna tudi v Franciji, kjer ji napovedujejo, da bo pri parlamentarnih volitvah v marcu dobila okoli eno petino vseh glasov in imela morda skupaj s socialisti in radikali v novem parlamentu celo večino, ki bi naj omogočila sestavo nove levičarske vlade v Franciji.

ZDA tudi ne stojijo ob strani, ampak poskušajo vztrajno širiti svoje poglede na svet, na družbo in gospodarski red v države sovjetskega bloka. Predsednik Carter je pred koncem leta obiskal Poljsko, kjer je bil od naroda navdušeno sprejet. Poljski zunanji minister je moral takoj po Carterjevem obisku na poročanje o tem v Moskvu.

(Konec jutri)

BESEDA IZ NARODA

Zadnji izmed nemških kočevskih duhovnikov umrl

CLEVELAND, O. — Po poročilu v okrožnici nadškofijskega ordinariata v Ljubljani, št. 11/1977, katero smo prejeli v ZDA pretekli teden, je 11. okt. 1977 v Bolnici elizabetinski v Grazu v Avstriji umrl zadnji nemški kočevski duhovnik Henrik Wittne. Rajni se je rodil 11. julija 1891 v Svetlem potoku (Lichtenbach) v župniji Koprivnik pri Kočevju. V duhovnika je bil posvečen v Ljubljani 30. junija 1915. Tri leta je bil kaplan v Stari cerkvi, nato 16 let župnik v Planini nad Semičem in 7 let v Borovcu. Jeseni 1941 se je skupaj v svojimi farani izselil v Nemčijo.

Na veliko razočaranje ni smel v Nemčijo, ampak so ga naselili v okolici Krškega. Tam je pastiral redkim preostalim domačinom v župnijah nad Krškim (Raka, Bučka, Leskovec, Sv. Duh in Studenec) in svojim rojakom, ki so se tam naselili. Po umiku Nemcev z zasedenega ozemlja je bežal v Avstrijo. Tam je bil najprej v taborišču, nato je dobil službo v graški škofiji, nazadnje je bil beneficent v Waldsteiru, župnija Deutsch Feistritz. Zadnje leto je preživel v pokoju v duhovniškem domu v Grazu, Rajni je bil trd Nemec, vendar pa je bil prvi borovski župnik, ki je z ordinariatom v Ljubljani vedno dopisoval v gladki slovenščini. Pokopali so ga 14. oktobra 1977 na centralnem pokopališču v Grazu.

J.S.

Od starega leta smo se poslovili...

New York, N.Y. — V svojem zadnjem zapisu iz farno-srenjske kronike sem podal podoben našega življenja na sveti večer. Cerkvica ni bila preslabo zasedena, vendar nisem mogel reči, da je bila polna. Povdaril sem ugotovitev prihoda mnogih Slovencev, za katere sploh nismo vedeli, da žive v našem farno-srenjskem območju.

Seveda drugi dan, na božični dan, ki je bil hkrati zadnje-decembrski nedeljski dan, jih ni bilo, čeprav je bilo prepevanje božičnih pesmi že pol ure pred polnočico letos izredno lepo. Polnočnica se je začela v pravem božičnem vzdušju. Po izjavah mnogih je kazalo, da so ga vsrkavali v svoje duševno počutje.

Na sam božični dan je bila udeležba še dokaj manjša. Hvale vredna je bila udeležba pevcev tako na sveti večer, kakor tudi na božični dan. Pevcem in organistu Franju Kostanjškemu moramo biti hvaležni, ker so mnogo dali letošnjemu božičnemu veličastju pri slovenskem sv. Cirilu na Osmi.

Ker smo že precej dni v novem letu, ko s svojo kroniko nadaljujem, in je že medtem minul pravoslavni Božič, katerega sem doživljal pri bratih Srbih v njihovi katedrali sv. Save, moram resnici na ljubo povedati: da sem pri njih zasledil prav isti pojav.

V petek zvečer na njihov sveti večer, 6. januarja, ki mu pravijo "badnje veče", je bila njihova ogromna cerkev nabito

polna, v njej jih je bilo kar menda skoraj en tisoč. Liturgija na ta večer je pri njih čisto drugačna. Cerkev in vsi prostori se s potresom slame po tleh simbolično spremenijo v božični hlevček. Vsak vernik je pastirček, v srcu katerega naj leži nocoj rojeno božje Dete. Posebnost tega večera je njihov narodni običaj "donošenje i blagoslov badnjaka." Ta njihov običaj in del njihovega bogoslužja v staroslovenskem cerkvenem jeziku sta letos posneli kar dve njujorški televizijski postaji! NBC kanal 4 in Daily News kanal 11 ter sta to prikazovali nekaj ur pozneje se isti večer. Njihova svetoveterna liturgija se je začela ob sedmih zvečer. In na ta večer si segajo v roka želeč si: "Sretno badnje veče" Mi pa že pravimo: "Srečen božič" ali pa "Vesele božične praznike" še iz tistih časov, ko je bil sveti večer del božičevanja z božičnim dnevom in dnevom sv. Stefana, dočim pri pravoslavljih se zmeraj sledijo "badnjemu" dnevu trije zapovedani božični dnevi.

Na božični dan se pozdravljajo s pozdravom: "Hristos se rodi" in z odgovorom: "Va ista se rodi". Vsekakor globlje zajeti pomen tega prazničnega dneva. In vendar tudi pri njih moderni čas nalahno posega v to lepoto in tako tudi slišiš "Sretan božič", "Sretni vam prazniki" in podobno. Tudi pri njih na božični dan ni bilo v njihovi cerkvi toliko vernikov kot na prejšnji badnji — sveti večer. Torej tudi v tem si postajamo podobni bratje!

Ko to pišem, je moj godovni dan, kot je mnogih v naši fari in srenji. Da toliko nas je Tonček in Tonetov, da bi lahko ustvarili še novo skupnost: društvo sv. Antona, kracmana. Morda bi se tako bolje uveljavili v tujem in svobodnem svetu!

In pred dvema dnevoma, na tretjo januarsko nedeljo je župnik oče Richard v cerkveno oznanilo zapisal: "Danes objavljamo božična darila. Kolekta je dosegla vsoto \$3,687.44. Izražam srčno hvaležnost vsem faranom! Tukaj se vidi zanimanje Slovencev za svojo cerkev. Bog nam daj še dolgo življenje..."

Njujorški Slovenci smo torej svojci cerkvi oddajni v pogledu obiskovanja in udeleževanja pri slovenskem bogoslužju, ki ga, hvala Bogu, še imamo; po drugi strani pa pokažemo skrb, da nam ni vseeno, če bi propadla, zato jo materialno podpiramo. Če sami ne pridemo, pa ji dar pošljemo. In tako smo dobili takšno lepo materialno božično podobno slovenskega sv. Cirila na Osmi.

Pravi poročevalci morajo vse povedati in celo vrtati morajo v vsako stvar nekaj globlje, da bi kaj zvrtili. Če pomislim, da je bilo teh darovalcev okoli 210, potem začnem primerjati to in ono, pa vidim tole dejstvo: Če ne bi bilo pošte in bi radi v Božiču dal kak dar svoji cerkvi, bi morali iti k njej, posebno, če nas oče župnik ne obišče pred praznikom. S tem bi lahko našo malo cerkvico dvakrat napolnili, in če bi se to dogodilo, bi bili naši božični dnevi še lepši, kot pa so bili.

Silvestrovanje ali poslavljanje od starega leta, ki je nekakšna navada človeka še iz paganskih časov, smo v skupnosti na Osmi kar nekam opustili. Vendar lani so "ta mladi" začeli

vpeljavati to navado znova v ožjem mladostnem okviru. Letos so v ta svoj krog dodali tudi nekaj starejših z namenom, da bi mladim življenje poživeli.

Mene je vabil Ivan Kamin. Pa sem mu rekel: "Saj jaz nisem več mlad? Pa mi odvrne: "Smo pač ugotovili, da si po srcu še zmeraj mlad". Do neke mere je imel Ivan kar prav. Videl pa sem, da me je povabil, da bi tudi o tem poslavljaju od starega leta, saj je bilo vendarle del farno-srenjskega življenja, nekaj napisal. Tež želji danes zadostujem, ker mlade družbe, jaz starina, nisem poživljal.

To je bolje opravil Korl Klezin s svojo harmoniko, s svojimi "ajnjarji in cvajarji" ter s svojim številnim orkestrom brez instrumentov in z nastopom v vlogi "zobodera".

Ni mi bilo žal, da sem se vabilu odzval, ko sem se že skorajda na sam ta Silvestrov večer skesal.

Ko sem vstopil v cerkveno dvorano na Osmi, sem hotel sprva kar obrniti, misleč, da me je Korl pripeljal na napačno mesto. Da nisem tega napravil, je preprečil pozdrav Babnikovega Tončka, ko mi je dopovedal, da sem le v dvorani pri slovenskem sv. Cirilu.

Mladi, predvsem Barbi in Ivan Kamin ter Peter Jenko, so našo dvorano z lepo zamišljeno dekoracijo popolnoma spremenili. Zgledala je kot mistično osvetljen prostor v snežni noči. In v takem okolju se je lahko razvila pristna sodobna in moderna ter hkrati tudi domača slovenska zabava. V tem pogledu so me "ta mladi" nekam presenetili. Dobro večerjo je za vse pripravila Tončka Stalcar, Babnikova.

Prav duhovita je bila podelitev diplom za izvršeno delo. Te so prejeli: Tončka Stalcarjeva, Barbi Kaminova in Peter Jenko. Ko smo bili radovedni, kakšne so diplome po izdelavi, je Ivan Kamin Tončkino razgrnil in spoznali smo, da je bila 500 dolarska novčаницa. Zares lepo izdelana, a žal, pravi inflacijski denar. Velika številka, a vsa vrednost je bila papirnata, vendar precejšnja v duhovnosti zamislili.

Novo leto smo začeli drugi dan s prvo januarsko nedeljo. In da ne bo splošne farno-srenjske zamere, bom zamlal številko, ki bi povedala, koliko nas je bilo pri prvi slovenski maši na Osmi pri sv. Cirilu na prvi dan v letu Gospodovem 1978.

In vendar od starega leta smo se poslovili in z velikim upanjem stopili v novo leto, v katerem pokažimo še nekaj več življenja, zlasti pomlajenega, ker "ta mladi" so za silvestrovanje le pokazali, da veliko znajo in veliko zmorejo, če hočejo...

Tone Osovnik

IZ NAŠIH VRST

Fairfield, Conn. — Spoštovani! Oprostite, da ste me morali opozoriti na obnovo misijonske naročnine. Pozna se, da sem vsak dan starejši in bolj pozabljen.

Častita sestra Rosaria Brilej bi bila žalostna, če je ne bi več razveseljevala petkova Ameriška Domovina tam na daljnem Kitajskem. S priloženim čekom obnavljam njeno naročnino in prilagam dar za Vaš tiskovni sklad.

Vsem pri Ameriški Domovini želim srečno novo leto, predvsem pa ljubega zdravja. Bog Vas živi!

Joseph J. Bojnec

Richmond Heights, O. — Cenjena uprava! Priložen je ček v znesku \$40, za obnovo naročnine in dar v pomoč za obstoj slovenskega dnevnika Ameriške Domovine.

Z njo smo na splošno zadovoljni, le prejemamo jo na žalost s precejšnjo zamudo, več-

VESTI IZ SLOVENIJE

V Sloveniji 12,000 preusmerjenih kmetij

V Sloveniji so doslej vsako leto preusmerili okoli 1000 kmetij. Sedaj je po izdelanih statistikah v Sloveniji preusmerjenih že okoli 12,000 kmetij, ki so usmerjene predvsem v živinorejo.

V Pomurju so se odločili za hren

Hren so začeli v Pomurju naravno gojiti pred štirimi leti. Površine, zasajene s hrenom, so iz leta v leto povečevale tako, da so lani pridelali 12 do 14 vagonov hrena, katerega dobro tretjino bodo izvozili na konvertibilno tržišče v inozemstvo.

V Sloveniji so umrli

31. decembra

V Iški vasi (Ig): Alojzija Kramar;
v Češnjicah: Ivanka Kočar;
v Kočevju: Janez Korelec, Franc Henigman;

v Kamniku: Janez Berlec;
v Sentvidu: France Markelj;
v Smarju-Sap: Jožef Gruden;
v Črni vasi: Andrej Boltežar;
v Ljubljani: Janez Kovač;
v Krškem: Janez Vonta;
v Celju: Jože Plečnik;
v Preboldu: Ivan Potocnik;
v Horjulu: Gabrijela Čepon.

4. januarja

v Gradiških Lazah: Avgust Bric;
v Vrtojbi: Stojan Sepetavec;
na Jesenicah: dr. Vinko Zalar;

v Celju: dr. Ivo Vrečar, Anton Božičnik;
v Preboldu: Rozika Janše;
v Stožicah: Jaka Avšič;
v Ljubljani: dr. Zeljko Jeglič, Ivanka Kotnik, Bogomil Kolar, Franc Novak, Lado Gabrovšek, Jože Rozman, Marija Heren;
v Trebnjem: Ančka Klemenčič;
v Spodnji Lipnici: Cilka Trpinec;
v Tomišlju: Ivana Ambrož, roj. Pirman;
v Ajdovščini: Franciška Jez, roj. Fabjan.

5. januarja

Na Polzeli: Ana Prašček;
v Kočevju: Jože Starc;

krat po tri do štiri dni po izdaji. Ne vemo, kje je temu vzrok?

Z najlepšimi pozdravi!
Viktor Kmetič in družina

Santa Monica, Calif. — Obvesti o smrti bivšega avstrijskega kanclerja dr. Kurta von Schuschnigga sem se spomnil, da je pokojni oče pravil, da je bil ta slovenskega rodu in da je AD o tem prinesla nek sestavek leta 1940. Morda bi ta sestavek ponatisnili, saj bi gotovo prenekatere rojake to zanimalo, zlasti se one, ki zasledujejo razvoj boja slovenske narodne manjšine na Korškem.

Ernest A. Ryavec

Odgovor urednika: Sestavka v AD, ki ga je omenil Vaš pokojni oče, ne poznam, spomnim se pa dobro, da mi je sošolec na gimnaziji in na univerzi v Ljubljani pred drugo svetovno vojno Pavel Sušnik, doma iz Doba pri Domžalah, — rod Sušnikov je doma na Gorjuši v fari Krtini —, pravil, da je bil kancler dr. Kurt von Schuschnigg iskal potrdilo o svojem "arijskem poreklu" v fari Krtina, ko je prišla Avstrija po Anshlusu pod oblast Hitlerja in so morali tudi Avstrijci izpričati svoje čisto arijsko poreklo. To mi je potrdil tudi brat Pavla Sušnika John Sušnik, ki ima znano trgovino s pohištvo in gospodinjstvi na pravni na vogalu St. Clair Avenue in Norwood Road v Clevelandu, Ohio.

Vinko Lipovec

v Litiji: Marija Zupančič;
v Ljubljani: Jože Rozman, Alojz Jančič, Albin Samec;
v Rakitni: Jožefa Grum, roj. Milavec;
v Kranju: Alojz Omejc;
na Jesenicah: Marjeta Novak, roj. Klinar;
na Travi: Vladimir Zagar;
v Ivančini gorici: Rudi Jeletić;
v Kozarjah: Anton Dolinar (Kocjanov ata);
v Krškem: p. Emilijan Zavratnik, kapucinski duhovnik.

Citateljem na področju Velikega Clevelanda priporočamo za novice iz Slovenije poslušanje slovenske radijske oddaje "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" na univerzitetni postaji WCSB 89.3 FM vsak dan od ponedeljka do četrtega ob 6. zvečer in ob nedeljah od 12. do 1. popoldne, ki jo vodi dr. Milan in ga Barbara Pavlovčič. Novi naslov postaje je: 1990 E. 221 St., Euclid, Ohio 44117.

M. Jakopič:

Da, tu sem jaz doma...

Za hišo breg in v bregu gaz, tam zadaj moja ljuba vas, tam hišica — nad njo zvezde, v zapečku misli spredene, ki jih je bil raztrgal čas. Za mizo kot nekoč sede — da: mati, oče in sestre...

Večer in z njim utrip srca. Se vzdih: da, tu sem jaz doma...

Tiskovni sklad A.D.

Od zadnjega poročila so v tiskovni sklad Ameriške Domovine prispevali sledeči dobrotniki:

Mike Novak, Oshawa, Ont., \$10; Milko Božnar, Oshawa, Ont., \$10; Dominik Stupica, Cleveland, \$2; Luka Kuhar, Cleveland, \$2; Mirko Geratič, Chicago, v spomin blagopokojnega dr. Franca Blatnika, \$10; Theresa Simončič, Maple Heights, \$2; Marie-Ribic, Cleveland, \$9; Ludvik Filo, Windsor, Ont., \$3; Justine Picman, Cleveland, \$5; Rosie Jaklič, Cleveland, \$2; Anton Lavriša, Cleveland, \$2; Franc Jeretina, Joliet, \$12.

John Zakelj, St. Paul, Minn., \$20; Mike Bikovic, Cleveland, \$2; Martin Solar, Cleveland, \$2; Rev. Julij Slapšak, Cleveland, \$30; Matt Hutar, Euclid, \$2; August Kubik, Sudbury, Ont., \$2; Antonia Hrvatin, Cleveland, \$2; Klub slovenskih upokojencev na Holmes Avenue, Cleveland, \$5; Stanley Dejak, Cleveland, \$2; Janez Muhič, Toronto, \$8; Maks Stanonik, Geneva, \$2; Milan Pezerovic, Cleveland, \$2; Anton Zalnick, Cleveland, \$2; Bogdan Kovacic, Manhattan Beach, Calif., \$2; Janez Grebenč, Windsor, Ont., \$2; Ivan Gostič, Cleveland, \$2; Josephine Mokorel, Chicago, Ill., \$2; Janez Svigelj, Chesterland, Ohio, \$2; Mary Komidar, Cleveland, \$2.

Marie Vihtelic, Dearborn, Mich., \$4; Josephine Posh, Cleveland, \$2; Franc Kramberger, Montreal, \$5; Louis Kobal, Cleveland, \$12; Marija Krznaric, Cleveland, \$1; Stefan Marolt, Cleveland, \$2; Anna Zadnik, Cleveland, \$5; Joseph Cekada, Euclid, \$5; Jennie Novak, Madison, Ohio, \$3; Joseph Krajcar, Cleveland, \$2; Frank Markošek, Forest Park, Ill., \$4; John Kavčič, Mississauga, Ont., \$5; Carl Dekleva, Cleveland, \$2; Frank Grčar, Cleveland, \$2; Mirko Hrovat, Mentor, \$2; Viktor Kmetič, Richmond Heights, \$12; Joseph Tominc, Highland Heights, \$5; Mary Otoničar, Cleveland, \$2.

Vsem plemenitim darovalcem iskreni Bog povrni!

Ljubezen v ljudski pesmi

Dve mogočni, elementarni sili gibljeta življenje posameznega človeka in življenje človeške družbe: ljubezen in sovraštvo. Prva je pozitivna, ustvarja joča in ohranjujoča življenje in njega lepote, pa tudi bridkosti, druga je negativna, razdirajoča in uničujoča življenjski sok posameznika in družbe. Ker ljudska pesem izraža v najbolj preprosti in dojemljivi obliki osnovne vrednote človeškega bivanja in iz njih izvirajoče odtiske intimnega čustvenega dogajanja v človeku, ne more biti drugače kot da je ta pesem vsa prepletena z ljubezenskimi motivi. Bolj kakor katera koli druga plast doživljanja je ljubezenska prva prisotna v veliki večini ljudskih popevk, pa naj bo v sekularni (posvetni) ali nabožni pesmi. Omejili se bomo tu na svetno polje ljudskega prepevanja. Kar bo na tem mestu navedenih zgledov iz besedila ljudskih pesmi z ljubezensko vsebino, so vsi posneti po spominu in nobeden iz kakih zapisov. Kakor odmevi besedil in melodij iz daljnih časov prešerne mladosti zvenijo in pojejo v duši in srcu človeka, daleč od mladosti in daleč od domovine v mrzli tujini, kot dragoceno dedovanje. Morda ne bodo v vsaki besedi točni po izvirnih zapisih, a vedno točni po vsebini in pomenu.

Gre predvsem in v prvi vrsti za niti ljubezni, ki se vnema med fantom in dekletom, katere ljudska popevka opeva. Plesti se začnejo te niti že zgodaj, saj pravi pesem:

*Moja dekle je še mlada, darom.
Stara komaj šestnajst let.*

Zato je bo fant štiri leta počakal, da bo stara dvajset let, potem bo pa tako kot poje druga pesem od Urške — kelnarce, ko jo fant vpraša za rajtengo:

*Konjič je tvoj, vozič je tvoj,
Ti zavber fant, ti s' pa moj.*

Pušeljce

Vrtec, cvet in pušeljce so simboli, s katerimi dekle izkazuje svojemu izvoljencu sprva nagajenje, potem pa ljubezen in se ljudska pesem teh vidnih znamenj poslužuje v obilni meri. Fantu so dokaz, da se deklica zanj zanima, in če mu je kaj drugega, jo prosi ob posebnih prilikah za ta vidna znamenja ljubezni. Tako ji v pesmi naroča:

*Delaj delaj, dekle pušeljce
za to rajšo žalostno.*

Seveda mu ga je naredila, potem pa sama poje:

*Regiment po cesti gre,
pa moj fantič zraven je,
pa moj fantič se izmed vseh
spozna,
zelen pušeljce ima.*

Toda to ni dovolj. Pesem poje naprej:

*Data mi je rdečega,
od srca ljubečega,
pa če ga ima, pa le naj ga ima,
saj mu ga je dala ljubica.*

Zgodbo o ljubezni in pušelju začne pesem prav od samega začetka. V zgodbo je vpleten tudi vrt, začne se pa tako:

*Dekle na vrtu zelenem stoji,
pride mim' fantič, tako govori:
"Tigaj mi rožice,
delaj mi pušeljce,
če sem jaz fantič za te."*

V drugi pesmi odgovori dekle na fantovo prošnjo zaradi pušelja:

*Pušeljček že naredila bom,
z zlato ga žido povila bom,
da ga boš nosil za spomin,
da se boš troštal z njim.*

Toda z ljubeznijo je premnogokrat združena žalost in bridkost, razočaranje in trpljenje.

Dogodi se, da ljubezen opeša in se ohladi bodisi pri dekletu ali pri fantu, to pa se pri ljubečem drugu razplamti v bolečino bolj žgočo in bolj neozdravljivo kakor pri kateremkoli drugem slučaju. Saj potrdi to sama pesem, ko pravi:

*Oj, za ljubezen so zdravila,
le za ljubezen jih pa ni.*

Kako je prišlo v ljudski pesmi do take modrosti? Fant je dekleta zapustil in brez njenega pristanka odšel v tujino:

*Moj fantič je na T'rolsko
vandral,
a zdaj pa tam bolan leži.*

Deklica v svoji žalosti ve, da bo ozdravel, ker so za boleznijo zdravila, sluti pa tudi, da je z njegovo ljubeznijo konec, ker ugasla ljubezen se ozdraviti ne more, ker zanjo ni zdravil:

Le za ljubezen jih pa ni...

Isti, ali zelo podoben motiv je zajet v pesem, kjer se taka prej direktno opisana ljubezenska nesreča simbolično opisuje s cvetjem in dvogovorom med fantom in dekletom:

*"Dekle, kakaj s' tak žalostna,
povešaj mi oči?"*

Dekle odgovori:

*"Usahnil mi je rožmarin
in nagelj se suši."*

Fant jo tolaži:

*"Dobiš za nagelj semena,
vršič za rožmarin,
in drugi ti pognal bo cvet
iz novih korenin."*

Nato pa pesem pristavi veliki življenjsko resnico: da tak cvet ne bo nikdar več tako lepo duhteč kot prvi.

Bolj pod vtisom javnega mnjenja, kaj bodo namreč rekli ob razdrti ljubezni ljudje, je zajet motiv o ugasli ljubezni pri tejle pesmi:

*Zvedel sem nekaj novega
od svojga dekleta
zaljubljen'ga,
da ona si zbira drugega,
za mene pa ne mara nič več.*

Namesto objokovanja se oglašajo nekak cinizem — tudi fantova ljubezen ni bila pristna — in se izpove v naslednji kitici:

*Tiho bod', tilo ljubica,
da tega ne zvejo mamica,
da tega ne zvejo še drugi
ljudje,
da nisi več moje dekle.*

Zaradi direktnega priznanja nezvestobe nimata v tem primeru cvetje in pušeljce nič oraviti.

Tragiko nesrečne ljubezni in njeno usodno posledico je prečudno lepo zajel v verz s simboliko vrta in cvetja Simon Gregorčič v pesmi Izgubljeni cvet. Zelo na široko je znana, glasi se pa v izvlečku takole:

*Sinoči je pela kot slavček
ljubo,
kakaj je pa danes rošno nje
oko?*

*Imela je vrtec, o vrtec krasen,
ko davi je vstala, bil cvet je
obran...*

*Tam doli po polju pa stopa
nekdo,
on cvet je potrgal, zdaj uka
glasno.*

Morda Gregorčič v nobeni med svojimi mnogimi pesnitvami ni tako pristno zadel ljudskega čustvovanja in se dotaknil trpeke življenjske stvarnosti mladega človeka kot v tej drobni pesmici. Da se je tako močno razširila po vsem slovenskem svetu in našla svojo pot med fante na vasi, je bistveno pripomogel skladatelj: napeva s svojo melodijo, ki je našla pot v slovensko

srce in si ga osvojila tako, da jo mirno lahko uvrstimo med najbolj prepevane ljudske pesmi. Pesnik in skladatelj sta pozabljena, pesem pa živi naprej. Zivela je močno vsaj za mojih mladih dni, kako je danes, ne morem reči.

Vasovanje

Pri kapitulju o vasovanju se moramo pomuditi bolj na kratko, da se ta opis preveč ne raztegne. Tu se motivika ljudske pesmi suče okrog okenca in kamrice. Tudi pesnik Župančič je o slovenskem okencu v svoji pesnitvi Duma zapel prelep verz.

Fant vasuje pri dekletu vedno ponoči, čez dan ni nikoli ne casa, ne prilike, ne samote in miru. Tudi pesem potrjuje nočno vasovanje:

*Mežnar je že dan odzvonil,
jaz jo nisem še poljubil...*

Sestanek je pri okencu, dekleta znotraj, fant zunaj, skozi okno pa vejejo gorke besede ljubezni, kdaj tudi vroč poljub, a kaj takega je na kmetih bolj redko. Da se okno odpre, je potrebno dogovorjeno znamenje:

*Ti-ri-ri-raj-som, pa moja dekle,
tri kamenčke vržem,
se okence odpre.*

Da nočno vasovanje kdaj traja v rano jutro, in se vasovalec poslovi le s težkim srcem, dokazuje pesem:

*Pri farni cerkvi
že jutranj'co zvoni,
se fantič poslovil
pri svoji ljubici:
Oj bodi zdrava,
ti moja draga...*

Zgodi se, da hodi h kakemu dekletu več fantov pod okno, pa se vzbudi ljubosumje in užaljena jubezen, kakor jo pove tale verz:

*Kolk' tavčent večerov
pod oknom sem stál,
a ti si pa z drugim kramljala.*

Opevanje kamrice namesto okenca je mnogo bolj intimno in v ljudskem okusu nevarno, radi cesar je o kamrici prepevanje zelo redko. Jaz se dobro spominjam ene take pesmi:

*Odpiraj, dekle, kamrico, oj
kamrico,
saj veš mojo navadico — nocoj.*

In pa še te:

*Je vpihnila luč
in fantu je dala
od kamrice ključ.*

Poslavljanje

Mnogo ima ljudska pesem motivov o poslavljanju, o vseh vrstah poslavljanja, tudi in zlasti o slovesu ob smrti, ko se ljubeč poslavlja od svoje zveste ljubice, ali pa dekle od svojega mrtvega fantiča. Zdi se, da so te vrste ljudske pesmi najbolj globoke, po besedi in napevu bogate in zato najlepše. Saj opevajo, kar je človeku usojeno delati od mladih dni do groba: od nekega ali od nečesa poslavljanje se.

Fant se odpravlja na tuje, najbrž v Ameriko, in poje svojemu dekletu, ki ne more z njim resignirano pesem:

*Adijo, pa zdrava ostani,
podaj mi še enkrat roko,
pa name nikar ne pozabi,
červano drug ženin tvoj bo.*

On nima upanja, da ga bo dekleta čakala, da se vrne, a ona mu odgovarja:

*Jaz nate ne bom pozabila,
zapisan si v sredi srca,
jaz v srcu te bodem nosila
do konca življenja svojga.*

Več upanja na povratek in na veselo svidenje izraža druga pesem:

*Petelin je zapei,
danica je prišla,
moj fantič slovo vzel,
jaz sem pa jokala.*

Fant jo tolaži z obljubo, da se vrne:

*Ne jokaj, ljubica,
ne žali mi srca,
čez kratkih sedem let
se bova vid'la spet.*

Resnično otožne po besedi in napevu so ljudske pesmi, kadar poseže v ljubezensko razmerje dveh mladih ljudi — smrt. Več je takih pesmi, ki jokajo zaradi smrti fanta, ki je morda umrl na delu ali v vojski, manj pa takih, ki žalujejo za mrtvim dekletom. Med slednjimi je ena najbolj znanih in značilnih tale:

*Ko so fantje proti vasi šli,
lepe pesmi so prepevali,
jaz pa nisem pel, nisem bil
vesel,
in tudi z njimi jaz nisem šel.*

*Ko pa pridem tja pod okence
moje drage, verne ljubice,
ona že leži, ona sladko spi
in se nikol' več ne prebudi.*

Pojdem tja na grob zeleni,
ves že s cvetjem okrašen,
tam si vtrgam cvet, tam si
vtrgam cvet,
le je meni ljubši kot celi svet.

Melodija te pesmi je začuda umirjena, skoraj pogrebna, in se giblje v zelo ozkih mejah navzgor in navzdol. Tudi v metriki je podobna žalostinki. Izmed pesmi, v katerih dekle objokuje fantovo smrt, je dokaj znana naslednja:

*Kaj ti je deklica,
da si tak' žalostna?
Kaj mi je — nič mi ni,
srce me boli.*

*Oblekla bom črni gvant,
saj to je bil moj fant,
le' zdaj mrtev leži...*

Po mojem občutevanju je ena najlepših pesmi te vrste znana in večkrat prepevana koroška žalna popevka, ki se glasi:

*Pojdem u Rute,
tam, kjer je dan,
tam, kjer moj sočej
je pokopan.*

*Tam dol poklekнем,
'mav požebam,
da ne bo moj sočej
ležal koj sam.*

Toliko iskrenosti je v tej ljubezni, ki jo pesem opeva, da človeka srce boli, kadar posluša tipično koroško melodijo, umirjeno in otožno.

*

Kar je bilo obravnavano do sedaj, so samo izvlečki iz besedil ljudskih pesmi, opevajočih ljubezen med dekletom in fantom, skoraj nič pa ni bilo rečeno o melodijah, ki besedila spremljajo in bistveno dopolnjujejo. Brez petja je pesem ne učinkovita, ker ji manjka glavnega čustvenega elementa — melodija. Te pa ni mogoče tu napisati, ampak samo z nekaj besedami na splošno razložiti. Jaz sem sem v mladih letih vse tu navedene pesmi mnogokrat prepeval v fantovski družini, jih sam pevsko in čustveno podživil in bo zatorej to, kar pripovedujem, zajeto iz lastne skušnje.

KOLEDAR

društvenih prireditev

JANUAR

28. — Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ bo obhajalo 50-letnico svojega obstoja s sv. mašo ob 5. popoldne v cerkvi sv. Vida in nato ob 7. zvečer z banketom in plesom v SND na St. Clair Avenue.

FEBRUAR

4. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Pustno zabavo v dvorani sv. Janeza, Greenfield. Večerja ob 6. uri, nato ples.

4. — Dramatsko društvo Lilija priredi vsakoletni maskaradni ples v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Začetek ob 8. zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

12. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi kosilo v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti.

19. — Župnija Marije Vnebovzete na Holmes Avenue priredi srnjakovo in kurjo pečenko v korist Slovenskega starostnega doma na Neff Road. Serviranje od 2. do 4. popoldne. Cena obeda \$7 za osebo.

26. — Slovenska šola fare sv. Vida priredi vsakoletno kosilo v avditoriju.

MAREC

12. — Društvo Najsvetejšega Imena pri Sv. Vidu priredi vsakoletni zajtrk s klobastimi in ometami (pancake and sausages) v farni dvorani sv. Vida, od 8. zjutraj do 1. popoldne.

APRIL

1. — DSP Tabor priredi spomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

8. — Slovenska telovadna zveza Cleveland priredi Telovadno akademijo v svetovidskem avditoriju. Začetek ob pol osmih zvečer.

9. — Klub slovenskih upokojenec na Holmes Avenue priredi večerjo s plesom v Slovenskem domu. Začetek z večerjo ob 5. popoldne.

Slovenska ljudska melodija je preprosta, enostavna in tako zgrajena, da so od pesmi do pesmi podobnost in sorodnost v njeni sestavi in gibanju. Vendar je posebno v ljubezenski pesmi razloček med prešerno in razgibano ljubezensko fantovsko popevko, med zasanjano melodijo o pušelju, vrtcu in vasovanju ter med žalostno zategnjenim napevom ločitive in slovesa tako zaznavna razlika, da jo občuti tudi uho in srce preprostega, glasbeno nezahtevnega človeka. Če so kdaj znali pevci — tudi preprosti fantje na vasi — te karakteristične prvine primerno in zadostno izraziti, je pesem dobila šele svojo dušo.

Je podobno kakor pri ljudeh: vsi smo si med seboj več ali manj podobni, skoraj enaki, če pa bolj natančno pogledaš in poslušas izražanje kake osebe, boš odkril, da ima vsak človek tipične poteze in lastnosti, ki so samo njegove. Isto velja — mutatis mutandis — tudi za karakteristiko narodov. Ljudska pesem je po splošni sodbi najbolj pristen izraz narodove duševnosti. Zlasti ljubezenska pesem odkriva značilne poteze te duševnosti v najgloblji čustvenem razmerju med mladimi ljudmi. Naša pesem potrjuje, da so te poteze pri Slovencih drugačne kot pri drugih narodnih skupinah, čeprav je ljubezen med fantom in dekletom univerzalni in vsečloveški pojav. Zato je pesem tako dragocen zaklad vsakega naroda.

22. — Odbor za pomoč postavitve Slovenskega doma in kapele v Parizu priredi družabni večer z večerjo in plesom v dvorani Sv. Vida. Pričetek ob pol osmih.

MAJ

7. — Slovenska šola fare sv. Vida priredi materinsko proslavo.

13. — Pevski zbor Korotan priredi koncert v SND na St. Clair Avenue ob pol osmih zvečer. Po koncertu ples, igrajo Veseli Slovenci.

14. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi v šolski dvorani MATERINSKO PROSLAVO. Začetek ob 3. popoldne.

21. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Materinski dan v Triglavskem parku. Začetek ob 2. pop.

29. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Spominsko proslavo v Triglavskem parku. Po sporedu kosilo.

JUNIJ

17. in 18. — DSPB Tabor Cleveland priredi na Slovenski pristavi pri kapelici na Orlovem vrhu proslavo v spomin pobitih slovenskih demorcev, četnikov in drugih žrtev komunistične revolucije v Sloveniji.

18. — Slovensko kulturno društvo Triglav priredi prvi piknik v Triglavskem parku. Ob 11. dop. maša, nato kosilo in ples.

JULIJ

23. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi misijonski piknik v Triglavskem parku z mašo ob 11. dop., kosilom in zabavo.

AVGUST

20. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Sportni dan v parku. Ob 11. dop. maša, nato kosilo, športne tekme in ples.

OKTOBER

1. — Slovensko kulturno društvo Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Vinsko trgatve v parku s kosilom in plesom. (Maše ta dan v Parku ne bo.)

21. — DSPB Tabor — Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

NOVEMBER

11. — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

Podpirajmo
Rožmanovo zavetišče
v Argentini

MALI OGLASI

Novi zidani ranči
V Willowicku nedaleč od Lake Shore Blvd. so v gradnji novi zidani ranči s 3 spalnicami, v celoti podkletni. Kličite za pojasnila

UPSON REALTY
UMLA
499 E. 260 St. 731-1070
Odperto od 9. do 9.

Help Wanted
Woman or Couple to take care of semi-invalid lady in St. Vitus area. Modern living quarters provided and salary. Robert A. Novak. 6013 Glass Ave. 391-3333. (x)

INVENTORY CONTROL
Must speak English, have mechanical ability. Will co-ordinate material flow with shop and purchasing. Call 451-6666. (23-27)

NOVICE- z vsega svefa

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobile še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

BREZ DOMA

Hektor Malot

"Saj bi na noben način ne ostal tukaj," je dejal Barberin, "Naprej, Remigij, otrok moj!" je dejal Vitalis. Potegnil me je me trdo prijel za uho in me divje gledal. "Ali greš z gospodom ali pa v sirotišnico. Izbi- raj!"

"Ne! Mati Barberin!" "Sedaj mi je pa dovolj!" je divje zakričal Barberin. "Sel boš, pa četudi bi te moral s pa- lico izgnati."

"Otrok pogreša matere Bar- berin," je dejal Vitalis. "Zaradi tega ga nikakor ne smete pre- tepsti. Dobro srce ima in to ni- kakor ni slabo znamenje."

"Če ga boste milovali, bo še bolj kričal." "A sedaj zaključiva kupčijo!" Po teh besedah je Vitalis po- ložil na mizo osem novcev po pet frankov, ki jih je Barberin z naglo kretnjo spravil v žep.

"Kje je zavoj?" je vprašal Vitalis.

"Tukaj," je dejal Barberin in pokazal velik robec iz modre bombaževine, čigar ogli so bili zvezani skupaj. Vitalis je raz- vezal vozle in pogledal, kaj je bilo v robcu. Našel je v njem dve moji srjaci in platnene hla- če.

"Nikakor se nisva zmenila sa- mo za to," je dejal Vitalis. "Moral bi mi dati vso njegovo obleko, tu pa je le nekaj cap."

"Saj nima drugega." "Če bi vprašal otroka, bi go- tovo dejal, da to ni res. Toda ne bom se prerekal zaradi tega. Odriniti moram. Pojdiva, moj mali! Kako mu je ime?"

"Remigij." "Pojdiva, Remigij. Vzemi svo- jo culico in stopaj pred menoj. Naprej, Kapi! Na pot!"

Stegnil sem roke proti njemu, nato proti Barberinu, toda oba sta okrenila glavo na drugo stran. Čutil sem, da me je Vita- lis prijel za roko. Moral sem ubogati.

Ah, ubogi moj dom! Ko sem stopil prek praga, se mi je zde- lo, da sem tukaj pustil del sa- mega sebe. Gledal sem okrog sebe, toda moje oči so bile na- polnjene s solzami in nisem mo- gel videti ničesar. Nikogar ni bilo, ki bi mi mogel prihiteti na pomoč. Začel sem klicati:

"Mamica! Mati Barberin!" Nihče se ni odzval na moje klice, ki so se udušili v ihtenju. Moral sem iti za Vitalisom, ki ni izpustil moje roke.

"Srečno pot!" je zaklical Bar- berin. Vrnil se je v hišo. Vsega je bilo konec!

klopki v kotu na ognjišču, z no- travo, sem bolj uganil kot videl gami v pepelu, ko mi je veter kanalček, ki sem ga sam z veli- pihal dim v obraz. Kljub raz- dalji in višini, kjer sem bil se- gonil mlinsko kolo, delo mojih daj, so vse stvari tam spodaj rok. Žal pa se to kolo ni še ni- ohranile svojo obliko in so se koli vrtelo, čeprav sem imel to- jasno videle, le da so bile mno- liko truda z njim.

Vse je ostalo na svojem me- Po gnojišču je naša zadnja stu: moja samokolnica, moj kokoš, ki nam je še ostala, sto- plug, ki sem ga naredil iz skriv- picala sem in tja; toda bila je ljene veje, hlevček, kjer sem re- videti tako majhna, da bi mislil, dil zajčke, kadar smo jih imeli, da je golob, če je ne bi poznal. in moj vrt, moj ljubljani vrt. Na koncu hiše sem videl hruško Kdo bo gledal moje uboge cvet- s skrivljenim deblom, ki sem jo lice, ko bodo začele cveteti? Kdo že mnogo prej spremenil v ko- bo jedel moje topinambure? nja. Poleg potočka, ki se je vi- Barberin, nedvomno, hudobni del kakor bela črta med zeleno Barberin! Še nekaj korakov po

cesti in vse to bo zginilo za vedno.

Nenadoma pa sem zagledal na cesti, ki drži iz vasi proti naši hiši, belo avbo. Zginila je za drevesi, nato pa se je zopet prikazala. Razdalja je bila tako velika, da nisem mogel razlo- čiti drugega kot belino avbe, ki je kakor spomladanski metulj- tek frfotala med vejami.

Toda so trenutki, ko srce vidi bolje od najbistrejših oči. Spoz- nal sem mater Barberin. Res je bila ona. O tem nisem niti naj- manj dvomil. Čutil sem, da je ona.

(Dalje prihoduje)

BISHOP BARAGA ASSOCIATION Cleveland Chapter

We offer these memberships in the
BISHOP BARAGA ASSOCIATION

Annual	\$5.00
Sustaining	\$10.00
Life (individual or family)	\$50.00
Life (institutional)	\$100.00

By enrolling now, you can help us in our work to raise this humble Missionary Bishop from Slovenia to the highest honor that can be bestowed by the Church.

Enclosed is \$.....

for my membership.

Name

Street

City State Zip

Donations under \$5.00 will be appreciated and acknow- ledged, but will not entitle the donor to the "Baraga Bulle- tin," published quarterly. Printing and mailing costs allow for mailings to ordinary, sustaining, and life members only.

Donations payable to Rev. Victor N. Tome, Vice Postulator, 15519 Holmes Ave., Cleveland, Ohio 44110.

V BLAG SPOMIN

SEDME OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA STRICA

John Ahlin

ki je umrl 23. januarja 1971

Gospod, daruj mu mir,
naj večna Luč mu sveti,
ker si dobrote vir,
uživa raj naj sveti!

Zalujoci:

JOZEFA GLAVIČ, nečakinja
AHLINOVI in BRODNIKOVI,
nečaki in nečakinje
in OSTALI SORODNIKI
v Sloveniji

Cleveland, O. 23. januarja 1978.

Prijatelj's Pharmacy

AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO

Za vsakovrstna tiskarska dela

se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NASI

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

• OGLASUJTE V / AMERIŠKI DOMOVINI /

• PRIPOROČAJTE / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE / AMERIŠKI DOMOVINI /
OSEBNE NOVICE

• DOPISUJTE V / AMERIŠKO DOMOVINO /

• SPOROČAJTE PRAVOCASNO SPREMEMBO NASLOVA

• PORAVNAJTE PRAVOCASNO NAROČNINO

PROTECT YOUR
SLOVENIAN HERITAGE
AND ETHNIC VOICE

ADVERTISE IN THE
AMERICAN HOME newspaper

LET YOUR LIFE INSURANCE WORK FOR YOU

American Mutual has a new concept which combines your life insurance with an exciting new benefit program. This program includes low interest certificate loans, low interest mortgage loans, scholarships, social activities, and recreational facilities provided by one of the largest Slove- nian Fraternal Associations in Ohio. For further informa- tion, just complete and mail the below coupon.

To: American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Street

City..... State..... Zip.....

Ženini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska
krasna poročna vabila
po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite
vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglašē- vanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga mo- reva prihraniti.

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgo- vec, ki oglašuje v Ameriški Domovini, je zanesljiv in pri njem kupujva."